

ابزارها

بررسی

Grep, sed and awk

در

پوسته

Shell Programming

محمد عزیز

azizikam@yahoo.com

مرداد ۱۳۸۳

training@farsilinux.org

Shell programming

کلیه حقوق، متعلق به شورای عالی انفورماتیک
می باشد.

اجازه تکثیر، توزیع و یا تغییر این اثر
تحت شرایط اجازه نامه مستندات آزاد گنو
(که توسط بنیاد نرم افزارهای آزاد تهیه
گردیده) داده می شود.

ابزارها

GREP

- **Get Regular ExPressions** یا
- **Global Regular Expression Print**
- توسط نوشته شد.
- جست و جو به دنبال یک کلمه یا رشته در فایل (ها).
- ▶ اگر تطبیقی پیدا شد خروجی را در خروجی استاندارد نمایش و یا با توجه به گزینه خاص عمل متناسب را انجام می دهد.
- چون **newline** برای جدا کردن خطوط در فایل استفاده می شود، راهی برای جست و جو به دنبال **newline** وجود ندارد.

ابزارها

GREP(cont)

\$ grep [options] regexp file(s)

-i تعداد خطوط تطبیق شده را نمایش می دهد

-l از حالت حساس به نوع حرف چشم پوشی می کند

-v نمایش لیستی از نام فایلها به همراه تطبیق

-n نمایش خطوطی که تطبیقی در آنها پیدا نشده است

-s شماره خط تطبیق شده را نیز چاپ می کند.

فقط در صورت وجود خط، پیام خطا را چاپ می کند

ابزارها

GREP(cont)

```
root@localhost:~  
File Edit View Terminal Go Help  
$cat data-file  
northwest      NW      3.0     .98     3      34  
western        WE      5.3     .97     5      23  
southwest     SW      2.7     .8      2      18  
southern      SO      5.1     .95     4      15  
southeast     SE      4.0     .7      4      17  
eastern       EA      4.4     .84     5      20  
northeast     NE      5.1     .94     3      13  
north         NO      4.5     .89     5      9  
central       CT      5.7     .94     5      13
```

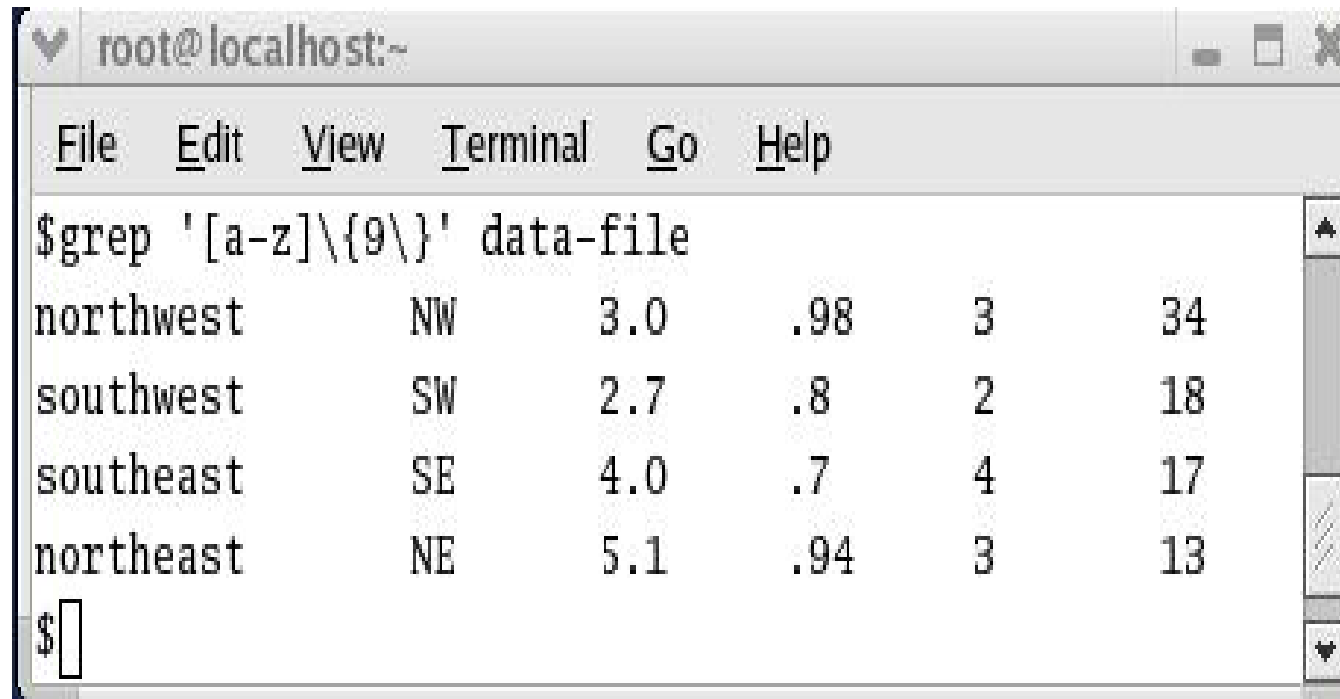
ابزارها

GREP(cont)

```
root@localhost:~  
File Edit View Terminal Go Help  
→ $grep '4$' data-file  
northwest      NW      3.0      .98      3      34  
$  
→ $grep '5\..' data-file  
western        WE      5.3      .97      5      23  
southern       SO      5.1      .95      4      15  
northeast      NE      5.1      .94      3      13  
central        CT      5.7      .94      5      13  
$  
→ $grep -n '^south' data-file  
3:southwest    SW      2.7      .8       2      18  
4:southern     SO      5.1      .95      4      15  
5:southeast    SE      4.0      .7       4      17
```

ابزارها

GREP(cont)

A terminal window titled "root@localhost:~" with a menu bar containing "File", "Edit", "View", "Terminal", "Go", and "Help". An orange arrow points to the "File" menu item. The terminal shows the command `$grep '[a-z]\{9\}' data-file` and its output:

northwest	NW	3.0	.98	3	34
southwest	SW	2.7	.8	2	18
southeast	SE	4.0	.7	4	17
northeast	NE	5.1	.94	3	13

The prompt `$` is visible at the bottom left of the terminal window.

ابزارها

GREP(cont)

- یک اسکریپت بنویسید که مشخص کند آیا شخص خاصی در سیستم وجود دارد یا خیر؟

فقط نمایش پیغام خطا

```
$ cat user-logon
```

```
#!/bin/bash
```

```
If who | grep -s "$\`" > /dev/null ; then
```

```
    echo "$\` is logged in"
```

```
else
```

```
    echo "$\` is not logged in"
```

```
fi
```

ابزارها

GREP(cont)

- یک اسکریپت بنویسید که منتظر ورود شخص خاصی به سیستم باشد.

```
$ cat wath-for-in
```

```
#!/bin/bash
```

```
case $# in
```

```
  ۱) ;;
```

```
  ۲) echo "Usage: watch-for-in username"
```

```
    exit ۱
```

```
    ;;
```

```
esac
```

ابزارها

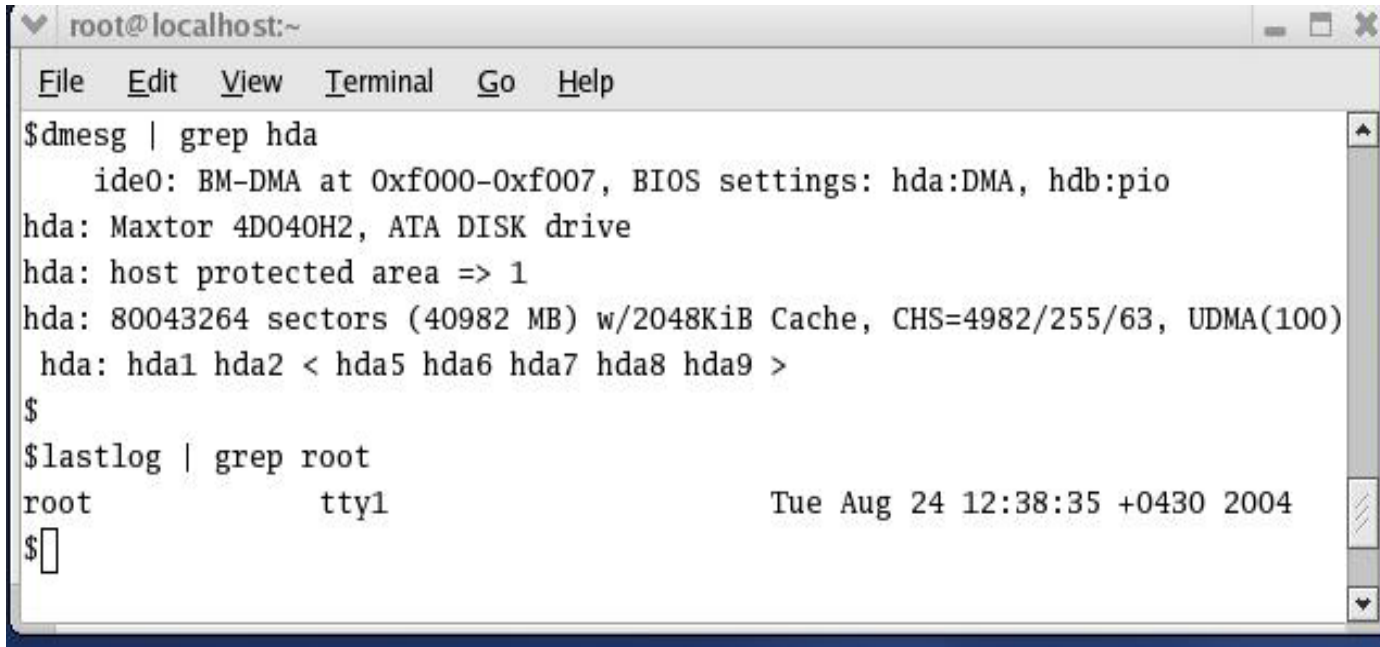
GREP(cont)

```
until who | grep -s "$\`" > /dev/null
do
    sleep ۶۰
done
echo "$\` has logged on"
exit ۰
```

ابزارها

GREP(cont)

- **dmesg** تمام پیامهای سیستم در هنگام بوت را در خروجی استاندارد نمایش می دهد.
- **lastlog** آخرین زمان **login** همه کاربران را نمایش می دهد.


```
root@localhost:~  
File Edit View Terminal Go Help  
$dmesg | grep hda  
    ide0: BM-DMA at 0xf000-0xf007, BIOS settings: hda:DMA, hdb:pio  
hda: Maxtor 4D040H2, ATA DISK drive  
hda: host protected area => 1  
hda: 80043264 sectors (40982 MB) w/2048KiB Cache, CHS=4982/255/63, UDMA(100)  
  hda: hda1 hda2 < hda5 hda6 hda7 hda8 hda9 >  
$  
$lastlog | grep root  
root          tty1          Tue Aug 24 12:38:35 +0430 2004  
$
```

ابزارها

GREP(cont)

- فرمان `free` حافظه و `cache` مصرفی را به صورت جدول نمایش می دهد.

```
root@localhost:~  
File Edit View Terminal Go Help  
$free  
              total      used      free      shared  buffers  cached  
Mem:          513804    167528    346276          0     11020    82836  
-/+ buffers/cache:    73672    440132  
Swap:        1044184          0    1044184  
$  
$free | grep Mem | awk '{print $4}'  
346260  
$
```

ابزارها

GREP(cont)

- با توجه به شکل زیر، اسکریپتی بنویسید که نام یک پردازش و **email** شخصی را گرفته و در صورت اجرا شدن آن پردازش به شخص خبر دهد، ضمناً مانع اجرا شدن آن پردازش شود.

ابزارها

GREP(cont)

```
root@localhost:~/script
File Edit View Terminal Go Help
$ps axg |tail -15
 7121 ?      S      0:01 gnome-panel --sm-client-id default2
 7123 ?      S      0:01 nautilus --no-default-window --sm-client-id default3
 7125 ?      S      0:00 magicdev --sm-client-id default4
 7127 ?      S      0:00 eggccups --sm-client-id default6
 7129 ?      S      0:00 pam-panel-icon --sm-client-id default0
 7131 ?      S      0:00 /usr/bin/python /usr/bin/rhn-applet-gui --sm-client-i
d default5
 7132 ?      S      0:00 /sbin/pam_timestamp_check -d root
 7136 ?      S      0:00 /usr/libexec/notification-area-applet --oaf-activate-
iid=OAFIID:GNOME_NotificationAreaApplet_Factory --oaf-ior-fd=20
 7143 ?      S      0:03 gnome-terminal
 7144 ?      S      0:00 [gnome-pty-helpe]
 7145 pts/0   S      0:00 bash
 8371 ?      S      0:00 /usr/libexec/nautilus-throbber --oaf-activate-iid=OAF
IID:Nautilus_Throbber_Factory --oaf-ior-fd=24
 8373 ?      S      0:00 xvidcap
 8375 pts/0   R      0:00 ps axg
 8376 pts/0   S      0:00 tail -15
$
```

ابزارها

GREP(cont)

```
root@localhost:~/script
File Edit View Terminal Go Help
$cat watcher
#!/bin/bash
echo -n "Enter a process name to watch for: "
read processname
echo -n "Enter a email address to warn when the process runs: "
read email
echo "Press CTRL C to end"
while true
do
  until ps axg | grep "$processname" | grep -s -v "grep" |
    grep -s -v "watcher" > /dev/null
  do
    sleep 5
  done
  dayandtime=`date`
  echo "$processname was running on $dayandtime" >> \
    /var/log/watchprocess
  ps axgu | grep "$processname" | grep -v "grep" | /bin/mail -s "run!" "$email"
  killall -9 $processname
done
$
```


ابزارها AWK

• در سال ۱۹۹۷ توسط

Alfred V. Aho

Peter J. Weinberger and

Brian W. Kernigan

طراحی و پیاده سازی شد.

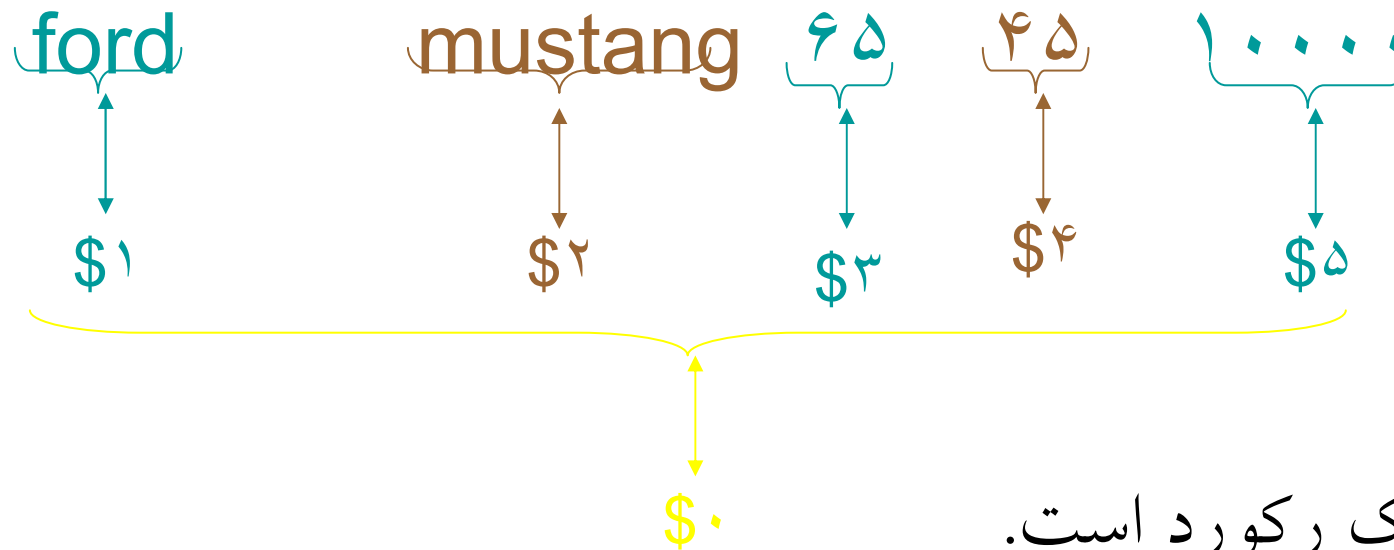
- یک زبان برنامه نویسی پردازش داده و تولید گزارش می باشد.
- معمولاً برای انجام عملیات ساده از آن در خط فرمان استفاده می شود.
- همچنین می توان آن را برای کاربردهای بزرگتر در قالب یک برنامه یا اسکریپت نوشت.

ابزارها AWK(cont.)

- با **awk** آدرس دهی در سطح فیلد خواهیم داشت.
- ورودی **awk** می تواند
 - از فایل (ها) بیاید.
 - از **pipe** یا **redirection** بیاید.
 - مستقیماً از ورودی استاندارد بیاید.
- **awk** ورودی خود را خط به خط برای یافتن یک **pattern** جست و جو کرده و در صورت مشاهده تطبیق **action** متناظر را بر آن خط اعمال می کند.
 - اگر **pattern** مشخص نشده باشد، **action** متناظر بر روی تمام خطوط اعمال خواهد شد.

ابزارها AWK

\$ cat cars | head -1

- هر خط یک رکورد است.
- هر رکورد از یک فیلد یا بیشتر تشکیل شده است.

ابزارها

AWK

- جدا کننده فیلدها را می توان هر چیزی تعیین کرد حتی یک عبارت منظم.
- جدا کننده پیش فرض فیلدها، `<tab>` می باشد.
- به فیلدها می توان به ترتیب با `$۱`، `$۲` و ... رجوع نمود.
- `$۰` به کل رکورد رجوع می کند.

ابزارها

AWK

```
BEGIN {action }
```

```
{ action }
```

```
pattern { action }
```

```
:
```

```
pattern { action }
```

```
END { action }
```

- اختیاری

- اختیاری

ابزارها

AWK

- چندین روش برای اجرای یک برنامه **awk** وجود دارد:
 - **awk 'program' input_file(s)**
 - **program** و **input_file(s)** هر دو به عنوان آرگومان خط فرمان می باشند.
 - **awk 'program'**
 - **program** به عنوان آرگومان خط فرمان ورودی از
 - بنابراین می تواند در **pipe** به همراه فیلترهای دیگر استفاده شود

ابزارها

AWK

- `awk -f program_file_name input_file(s)`
➤ برنامه از یک فایل خوانده می شود.

ابزارها

AWK

- **awk** مجموعه ای از خطوط ورودی را به ترتیب پوشش کرده و اگر تطبیقی با **pattern** پیدا شد **action** متناظر را روی آن اجرا می کند.
- **pattern** می تواند:

- **/regular expressions/**
- **relational expressions**
- **pattern, pattern**

ابزارها

AWK

- **awk** می تواند هر فیلد را با یک عدد یا عبارت منظم مقایسه کند.

➤ Variable operator pattern

~	→	دو رشته مساوی
!~	→	دو رشته نامساوی
&&	→	Logical AND
	→	Logical OR
!	→	Logical NOT

ابزارها AWK

➤ Variable operator pattern

<	→	کوچکتر
<=	→	کوچکتر مساوی
>	→	بزرگتر
>=	→	بزرگتر مساوی
=	→	تساوی عددی
!=	→	نامساوی عددی

ابزارها

AWK

- محدوده ای از خطوط را انتخاب می کند که:
 - اولین خط آن با `pattern ۱` تطبیق شود.
 - آخرین خط آن با `pattern ۲` تطبیق شود.
- ممکن است چندین گروه از خطوط را برگرداند.

ابزارها

AWK

- **action** شامل یک یا چند فرمان، تابع یا مقداردهی متغیر احاطه شده در `{ }` است که با **newline** یا **semicolon** از هم جدا شده اند.
- فرمانها به چهار دسته تقسیم می شوند:
 - مقدار دهی متغیر
 - فرمانهای نمایش
 - توابع توکار
 - دستورهای کنترل جریان

ابزارها

AWK

متغیر	معنی
NR	شماره خط جاری
FS	جدا کننده فیلدها (پیش فرض <code>newline</code> و <code>tab</code>)
OFS	جدا کننده فیلدهای خروجی (پیش فرض <code>blank</code>)
NF	تعداد فیلدها
RS	جدا کننده رکورد (پیش فرض <code>newline</code>)
FILENAME	نام فایل ورودی

ابزارها

awk

- فرمان **print** ابزار خروجی ساده **awk** است.
- می توانید خروجی این فرمان را با استفاده از متاکاراکترهای **>** و **>>** به یک فایل هدایت کرد.

```
$ls -l | awk '{print $2}'
```

ابزارها

awk

- این فرمان نمایش یک خروجی قالب بندی شده را ممکن می سازد.
- `printf("format string", var۱, var۲, ...)`
- **Foramt specifiers**
 - `%c` -
 - `%d` -
 - `%f` -
 - `%s` -
 - `\n` -
 - `\t` -

ابزارها

awk

- Format modifiers

- -

- n

- .n

ابزارها

awk

- `$ echo "Linux" | awk '{printf("%-۱۵s\n",$1)}'`

۱۰ کاراکتر

باعث می شود اعلان پیش فرض
پوسته در خط بعد نمایش داده شود.

- `$ echo "Linux" | awk '{printf("% ۱۵s\n",$1)}'`

۱۰ کاراکتر

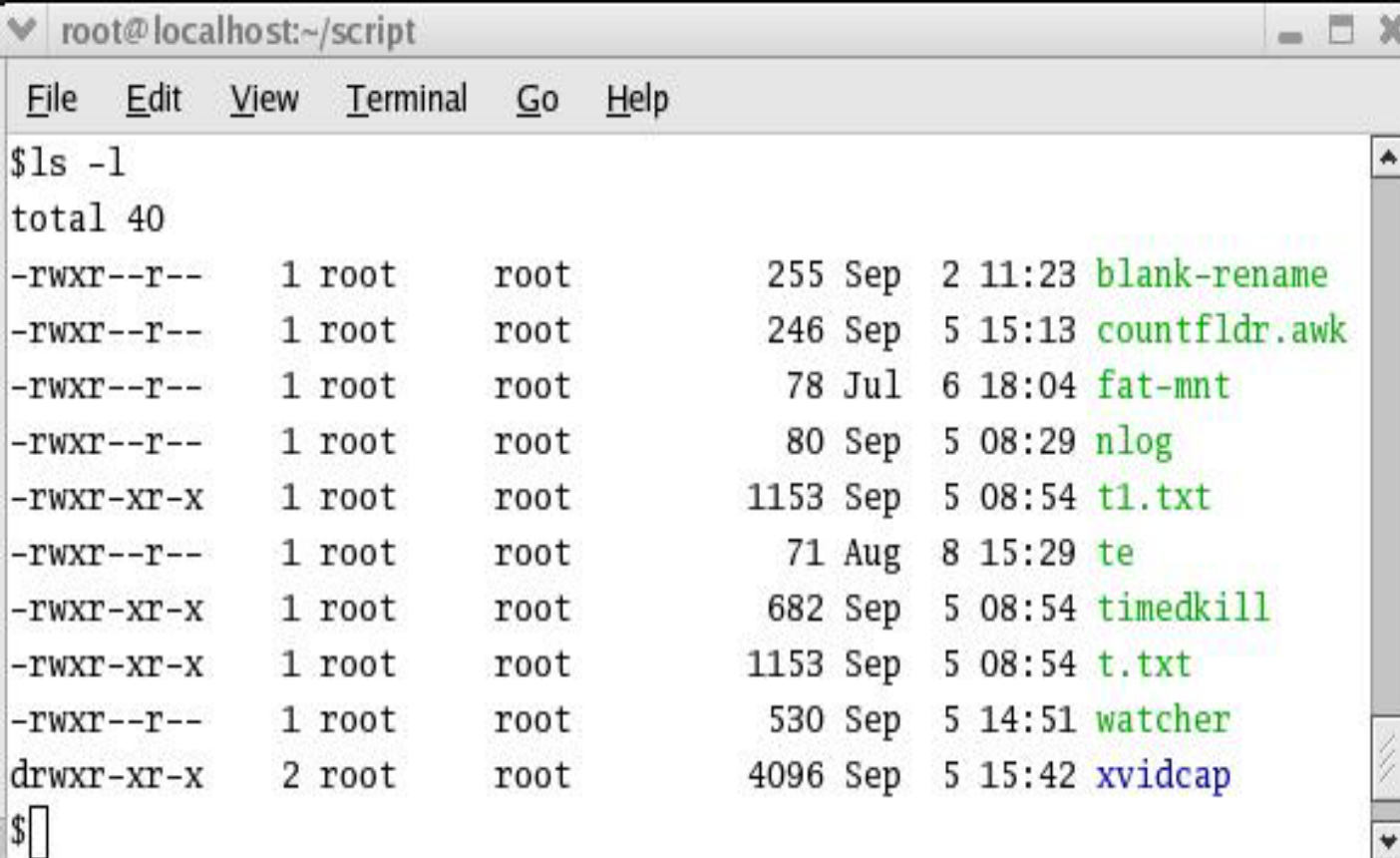
- `$ echo ۲۷,۸۷۶ | awk '{printf("% ۱۵,۲f\n",$1)}'`

۱۰ کاراکتر

ابزارها

awk

- با توجه به شکل به سؤالات زیر پاسخ دهید.


```
root@localhost:~/script
File Edit View Terminal Go Help
$ls -l
total 40
-rwxr--r--  1 root  root    255 Sep  2 11:23 blank-rename
-rwxr--r--  1 root  root    246 Sep  5 15:13 countfldr.awk
-rwxr--r--  1 root  root     78 Jul  6 18:04 fat-mnt
-rwxr--r--  1 root  root     80 Sep  5 08:29 nlog
-rwxr-xr-x  1 root  root   1153 Sep  5 08:54 t1.txt
-rwxr--r--  1 root  root     71 Aug  8 15:29 te
-rwxr-xr-x  1 root  root    682 Sep  5 08:54 timedkill
-rwxr-xr-x  1 root  root   1153 Sep  5 08:54 t.txt
-rwxr--r--  1 root  root    530 Sep  5 14:51 watcher
drwxr-xr-x  2 root  root   4096 Sep  5 15:42 xvidcap
$
```

ابزارها

awk

- `$ ls -l | awk '/^d/' { print "rm -r \"$9 }' | bash`
- `$ ls -l | grep -v '^d' |`
`> awk '{ print "rm -f"$9}' | bash`

ابزارها

awk

- اسکریپتی بنویسید که تعداد فایلها و دایرکتوریهای شاخه جاری را نمایش دهد:

```
root@localhost:~/script
File Edit View Terminal Go Help
$cat countfldr.awk
#!/bin/awk -f
BEGIN{filecount = 0 ; dircount = 0 }
/^-/ {filecount = filecount +1 }
/^d/ {dircount = dircount + 1 }
END { print "\n"
      print "Total number of Files      :" filecount
      print "Total number of Directories  :" dircount }
$
$ls -l | awk -f countfldr.awk ← اجرای اسکریپت

Total number of Files      :12
Total number of Directories :1
$
```

ابزارها

awk

- **length([argument])**

- این تابع طول رشته **argument** را می دهد.
- اگر **argument** نیاید، این تابع طول **\$0** را می دهد.

- **Index()**

- تابع **index(string,target)** موقعیت اولین رخداد **target** در **string** را می دهد.

- **substr()**

- تابع **substr(string,start[,length])** قسمتی از **string** که با **start** شروع می شود به طول **length** کاراکتر را بر می گرداند.

ابزارها

awk

ابزارها awk

- Syntax
- if (condition is true or non zero)
statement \

else
statement ۲

ابزارها

awk

A is less than B

A is less than or equal B

A equals B

A is greater than B

A is greater than or equal B

A is not equal B

A contains the regular
expression RE

ابزارها

awk

- Syntax
- while (condition is true or non zero)
statement

ابزارها

awk

- for (expression ۱; expression ۲; expression ۳)
statement

- عملکرد حلقه بالا شبیه حلقه **while** باشد:

```
expression ۱  
while (expression ۲){  
    statement(s)  
    expression ۳  
}
```

ابزارها

awk

- دستورات زیر باعث می شوند هر کاراکتر فیلد جداگانه ای محسوب شود:

```
root@localhost:~  
File Edit View Terminal Go Help  
$ echo a b | awk 'BEGIN { FS="" }  
> {  
>     for (i = 1; i <= NF; i = i + 1)  
>         print "Field", i, "is", $i  
> }'  
Field 1 is a  
Field 2 is  
Field 3 is b  
$
```

ابزارها

awk

- `do{`
`statement(s)`
`} while(condition is false or non zero)`
- در حلقه `do while` ابتدا `condition` تست می شود و بعد بنده حلقه اجرا می گردد.
- در حلقه `do while` ابتدا بنده حلقه اجرا و بعد `condition` تست می شود.

ابزارها

awk

- باعث خروج از بدنه حلقه می شود.
- و باعث خروج از اسکریپت **awk** نمی شود.
- کنترل به خط بعد از بدنه حلقه منتقل می شود.
- باعث می شود که **awk** به ازاء مقدار کنونی از اجرای باقیمانده بدنه حلقه خودداری کرده و تکرار بعدی آغاز شود.
- باعث می شود اسکریپت **awk** از اول اجرا شود.

ابزارها

awk: example

plym	fury	۷۷	۷۳	۲۵۰۰
chevy	nova	۷۹	۶۰	۳۰۰۰
ford	mustang	۶۵	۴۵	۱۰۰۰۰
volvo	gl	۷۸	۱۰۲	۹۸۵۰
ford	ltd	۸۳	۱۵	۱۰۵۰۰
chevy	nova	۸۰	۵۰	۳۵۰۰
fiat	۶۰۰	۶۵	۱۱۵	۴۵۰
honda	accord	۸۱	۳۰	۶۰۰۰
ford	thunbnd	۸۴	۱۰	۱۷۰۰۰
toyota	tercel	۸۲	۱۸۰	۷۵۰

ابزارها

awk: example(cont.)

```
chevy nova ۷۹ ۶۰ ۳۰۰۰  
chevy nova ۸۰ ۵۰ ۳۵۰۰
```

```
chevy nova ۷۹ ۶۰ ۳۰۰۰  
chevy nova ۸۰ ۵۰ ۳۵۰۰
```

ابزارها

awk: example(cont.)

```
۷۷    plym
۷۹    chevy
۶۵    ford
۷۸    volvo
۸۳    ford
۸۰    chevy
:      :
```


awk example(cont)

۷۷ plym

۷۹ chevy

۶۵ ford

۷۸ volvo

۸۳ ford

۸۰ chevy

: :

ابزارها

awk: example(cont.)

```
۷۷    plym
۷۹    chevy
۶۵    ford
۷۸    volvo
۸۳    ford
۸۰    chevy
:      :
۷۳.۵۰
```

ابزارها

awk: example(cont.)

volvo	gl	۷۸	۱۰.۲	۹۸۵۰
toyota	tercel	۸۲	۱۸۰	۷۵۰
plym	fury	۷۷	۷۳	۲۵۰۰
chevy	nova	۷۹	۶۰	۳۰۰۰
chevy	nova	۸۰	۵۰	۳۵۰۰
honda	accord	۸۱	۳۰	۶۰۰۰

ابزارها

awk: example(cont.)

honda	accord	۸۱	۳۰	۶۰۰۰
chevy	nova	۷۹	۶۰	۳۰۰۰
ford	mustang	۶۵	۴۵	۱۰۰۰۰
chevy	nova	۸۰	۵۰	۳۵۰۰
fiat	۶۰۰	۶۵	۱۱۵	۴۵۰
honda	accord	۸۱	۳۰	۶۰۰۰
ford	thunbnd	۸۴	۱۰	۱۷۰۰۰

} گروه ۱

} گروه ۲

ابزارها

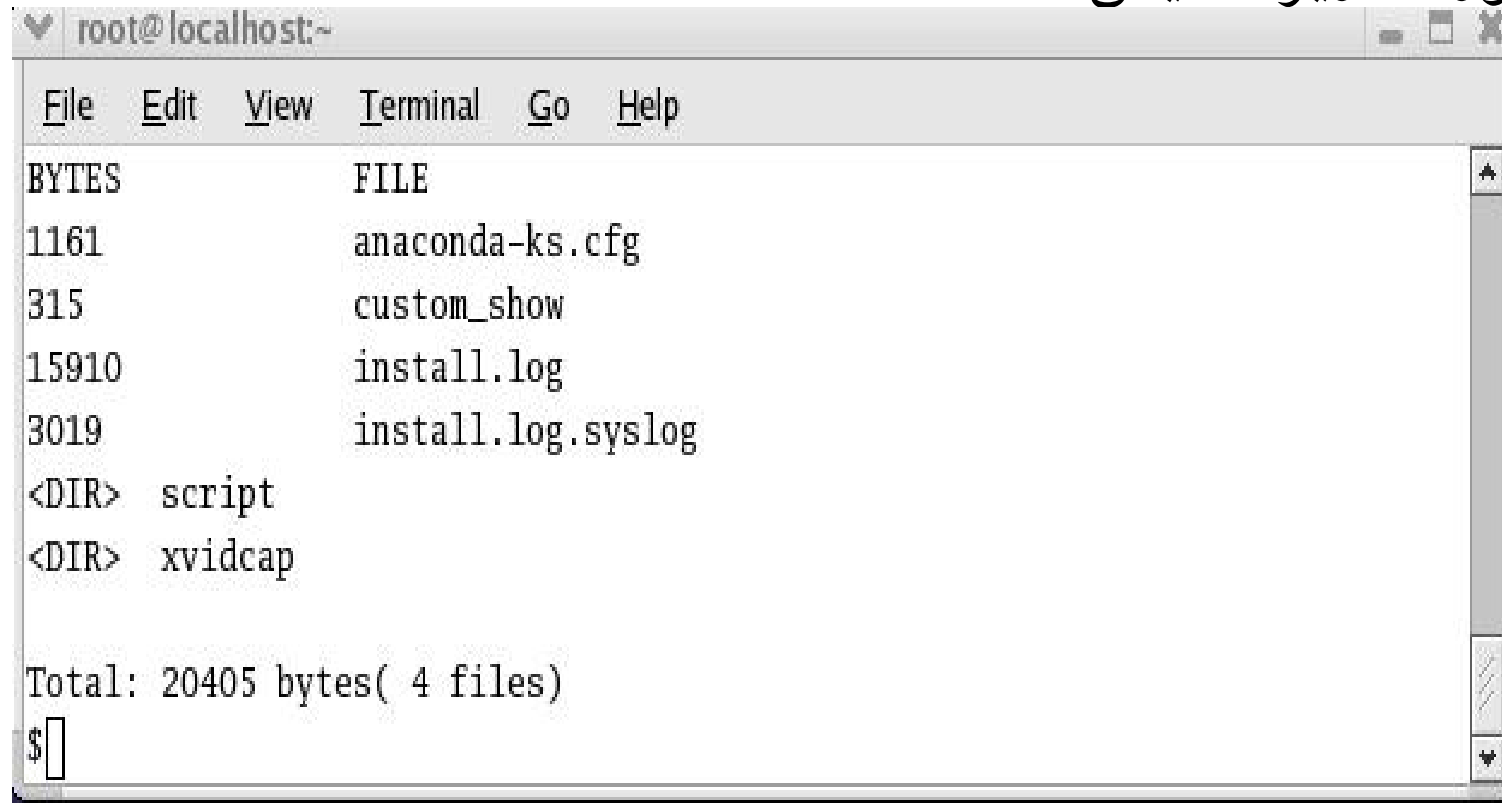
awk: example(cont.)

```
root@localhost:~  
File Edit View Terminal Go Help  
$df  
Filesystem          1K-blocks      Used Available Use% Mounted on  
/dev/hda9           8949884      1675712   6819536   20% /  
/dev/hda8           101057        9325     86515    10% /boot  
none                256900         0     256900    0% /dev/shm  
/dev/hda6           15351128     1134104  14217024    8% /mnt/e  
$df | awk '$4 > 300000'  
Filesystem          1K-blocks      Used Available Use% Mounted on  
/dev/hda9           8949884      1675644   6819604   20% /  
/dev/hda6           15351128     1134104  14217024    8% /mnt/e  
$
```

ابزارها

awk: example(cont.)

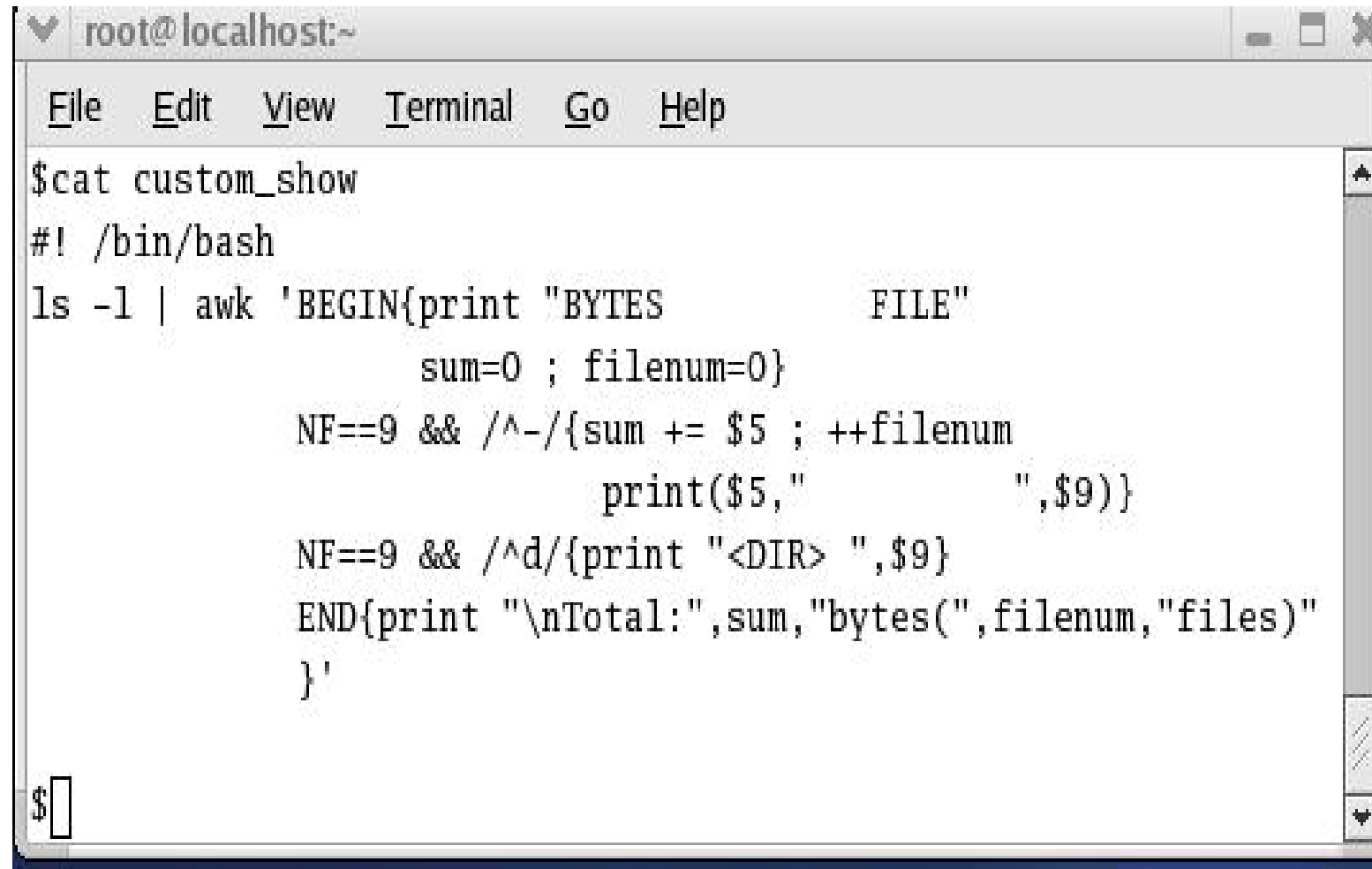
- یک برنامه **awk** بنویسید که محتوای دایرکتوری جاری را به صورت زیر نمایش دهد.


```
root@localhost:~  
File Edit View Terminal Go Help  
BYTES FILE  
1161 anaconda-ks.cfg  
315 custom_show  
15910 install.log  
3019 install.log.syslog  
<DIR> script  
<DIR> xvidcap  
  
Total: 20405 bytes( 4 files)  
$
```

ابزارها

awk: example(cont.)


```
root@localhost:~  
File Edit View Terminal Go Help  
$cat custom_show  
#!/bin/bash  
ls -l | awk 'BEGIN{print "BYTES          FILE"  
                sum=0 ; filenum=0}  
NF==9 && /^-/{sum += $5 ; ++filenum  
                print($5,"          ",$9)}  
NF==9 && /^d/{print "<DIR> ",$9}  
END{print "\nTotal:",sum,"bytes(",filenum,"files)"  
}'  
$
```

ابزارها

awk: example(cont.)

- یک اسکریپت بنویسید که مسیری را از کاربر بعنوان پارامتر گرفته و بزرگترین فایل در آن مسیر را نمایش دهد.

```
$ cat find-big-file
```

```
#!/bin/bash
```

```
#usage: find-big-file path
```

```
echo -e "Please enter your path:\c"
```

```
read path
```

```
if [ ! -d "$path" ]
```

```
then
```


ابزارها

awk: example(cont.)

```
echo "Your path is not valid."
```

```
exit \
```

```
fi
```

```
echo "The biggest file in $path is"
```

```
big=`ls -l | awk '/^-/ {print $5}' | \
```

```
sort -nr | head -1`
```

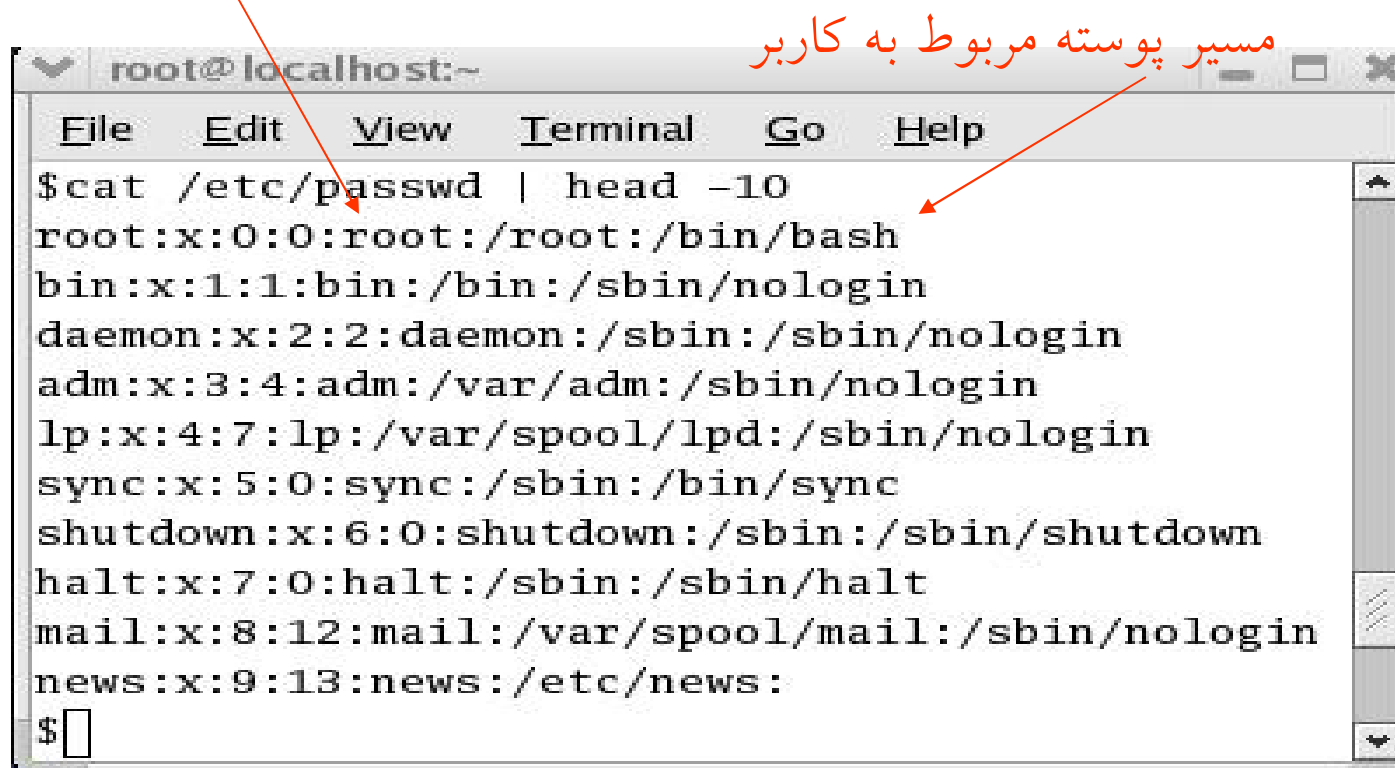
```
ls -l | grep $big | awk '/^-/ { print $9 }'
```

```
exit .
```

ابزارها

awk: example(cont.)

- با توجه به فایل `/etc/passwd` که ده خط اول آن در زیر آمده است، به سؤالات زیر پاسخ دهید:
نام واقعی کاربر


```
root@localhost:~  
File Edit View Terminal Go Help  
$cat /etc/passwd | head -10  
root:x:0:0:root:/root:/bin/bash  
bin:x:1:1:bin:/bin:/sbin/nologin  
daemon:x:2:2:daemon:/sbin:/sbin/nologin  
adm:x:3:4:adm:/var/adm:/sbin/nologin  
lp:x:4:7:lp:/var/spool/lpd:/sbin/nologin  
sync:x:5:0:sync:/sbin:/bin/sync  
shutdown:x:6:0:shutdown:/sbin:/sbin/shutdown  
halt:x:7:0:halt:/sbin:/sbin/halt  
mail:x:8:12:mail:/var/spool/mail:/sbin/nologin  
news:x:9:13:news:/etc/news:  
$
```

ابزارها

awk: example(cont.)

- نام واقعی تمام کاربرانی که به A شروع می شوند:

```
$ awk '$5 ~ /^A/ { print }' /etc/passwd
```

- نمایش تعداد کاربران از هر نوع پوسته sh, bash, csh و ksh

```
$cat count_shell_users.awk  
BEGIN {FS=":"}
```

ابزارها

awk: example(cont.)

```
/bash$/ {bash++}
```

```
/sh$/ {sh++}
```

```
/csh$/ {csh++}
```

```
/ksh$/ {ksh++}
```

```
END { print bash,"Users of bash."  
      print sh,"Users of sh"  
      print csh,"Users of csh."  
      print ksh,"Users of ksh." }
```

ابزارها

awk: example(cont.)

```
$awk -f count_shell_users.awk /etc/passwd
```

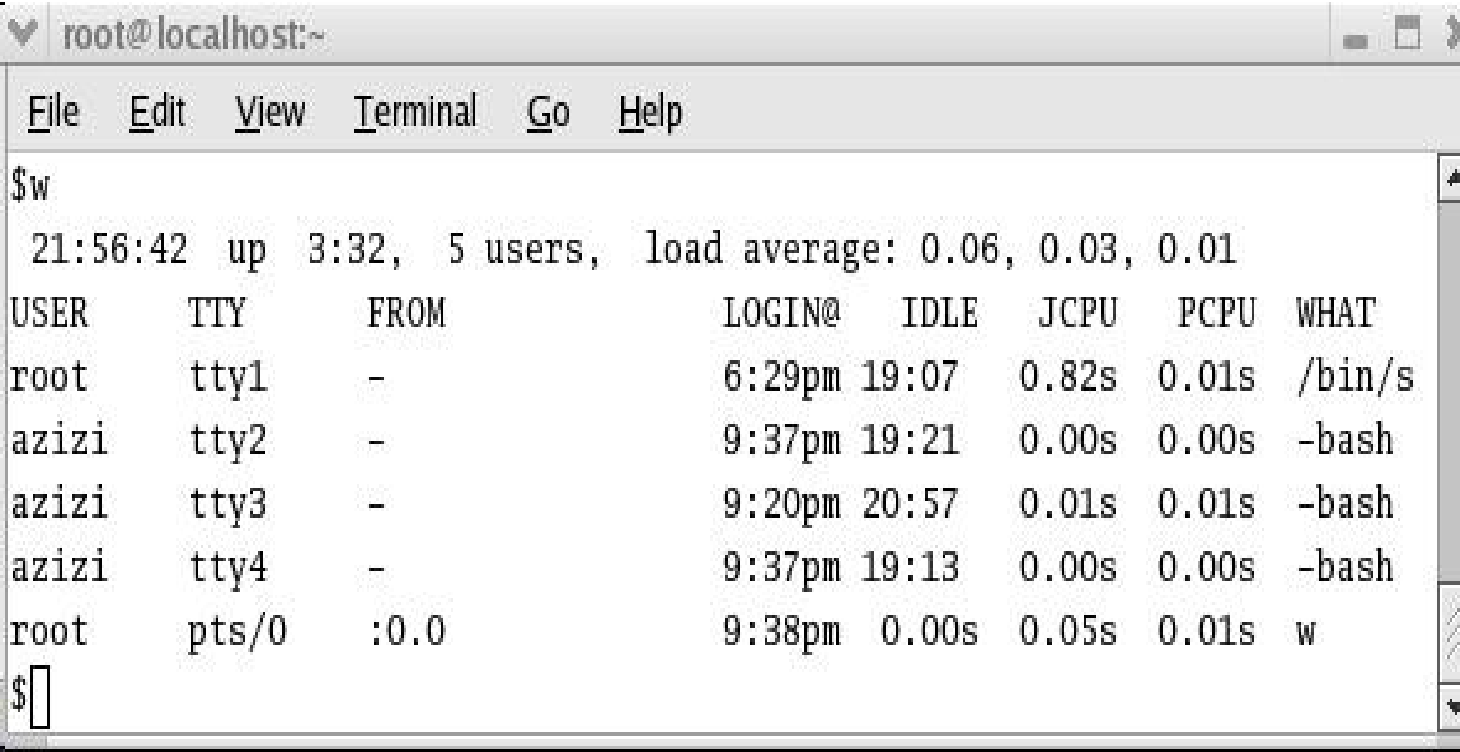
نمایش هر قسمت از متغیر PATH در خطی جداگانه:

```
$ echo $PATH | awk 'BEGIN { RS=:}  
{ print $0 }'
```

ابزارها

awk: example(cont.)

- اسکریپتی بنویسید که اگر کاربری بیشتر از سه **login** داشت، نام آن کاربر را به مسئول سایت **email** بزند.


```
root@localhost:~  
File Edit View Terminal Go Help  
$w  
21:56:42 up 3:32, 5 users, load average: 0.06, 0.03, 0.01  
USER      TTY      FROM            LOGIN@  IDLE   JCPU   PCPU   WHAT  
root      tty1     -                6:29pm 19:07  0.82s  0.01s  /bin/s  
azizi     tty2     -                9:37pm 19:21  0.00s  0.00s  -bash  
azizi     tty3     -                9:20pm 20:57  0.01s  0.01s  -bash  
azizi     tty4     -                9:37pm 19:13  0.00s  0.00s  -bash  
root      pts/0    :0.0             9:38pm 0.00s  0.05s  0.01s  w  
$
```

ابزارها

awk: example(cont.)

```
root@localhost:~/script
File Edit View Terminal Go Help
$cat more3log
#!/bin/bash
w | awk '{print $1}' | tee totaluser.$$ | sort -u > sortuser.$$
while read line
do
    count=`grep -c $line totaluser.$$`
    if [ $count -gt 2 ]
    then
        echo "$line , $count" >> max-user-login.$$
    fi
done < sortuser.$$
mail -s "Users with more than three login" azizi \
< max-user-login.$$
rm -f totaluser.$$ sortuser.$$ max-user-login.$$
exit 0
$
```

ابزارها

sed, The Stream Editor

- ویراستاری خاص منظوره است که فرمانهای خود را فقط از خط فرمان و یا از یک اسکریپت می تواند بگیرد و به صورت محاوره ای نمی تواند استفاده شود.
- ورودی ها همگی از ورودی استاندارد و خروجی نیز در خروجی استاندارد نوشته می شود.
- بنابراین فایل ویرایش شده هیچ تغییری نمی کند، اما فایل ورودی به همراه تغییرات در خروجی استاندارد نوشته می شود.

ابزارها

sed Syntax

- `$ sed [-n] [-e] ['command'] [file...]`
- `$ sed [-n] [-f scriptfile] [file ...]`

فقط خطوطی که فرمان **p** یا **s** بر روی آنها اجرا می شود را نمایش می دهد

آرگومان بعدی یک فرمان ویرایش است و نام فایل نمی باشد.

آرگومان بعدی نام فایلی است که حاوی فرمانهای ویرایش است.

ابزارها

sed Syntax(cont.)

- اگر لازم است تغییرات حاصل از **sed** را ذخیره کنید باید خروجی استاندارد را به یک فایل **redirect** نمایید:

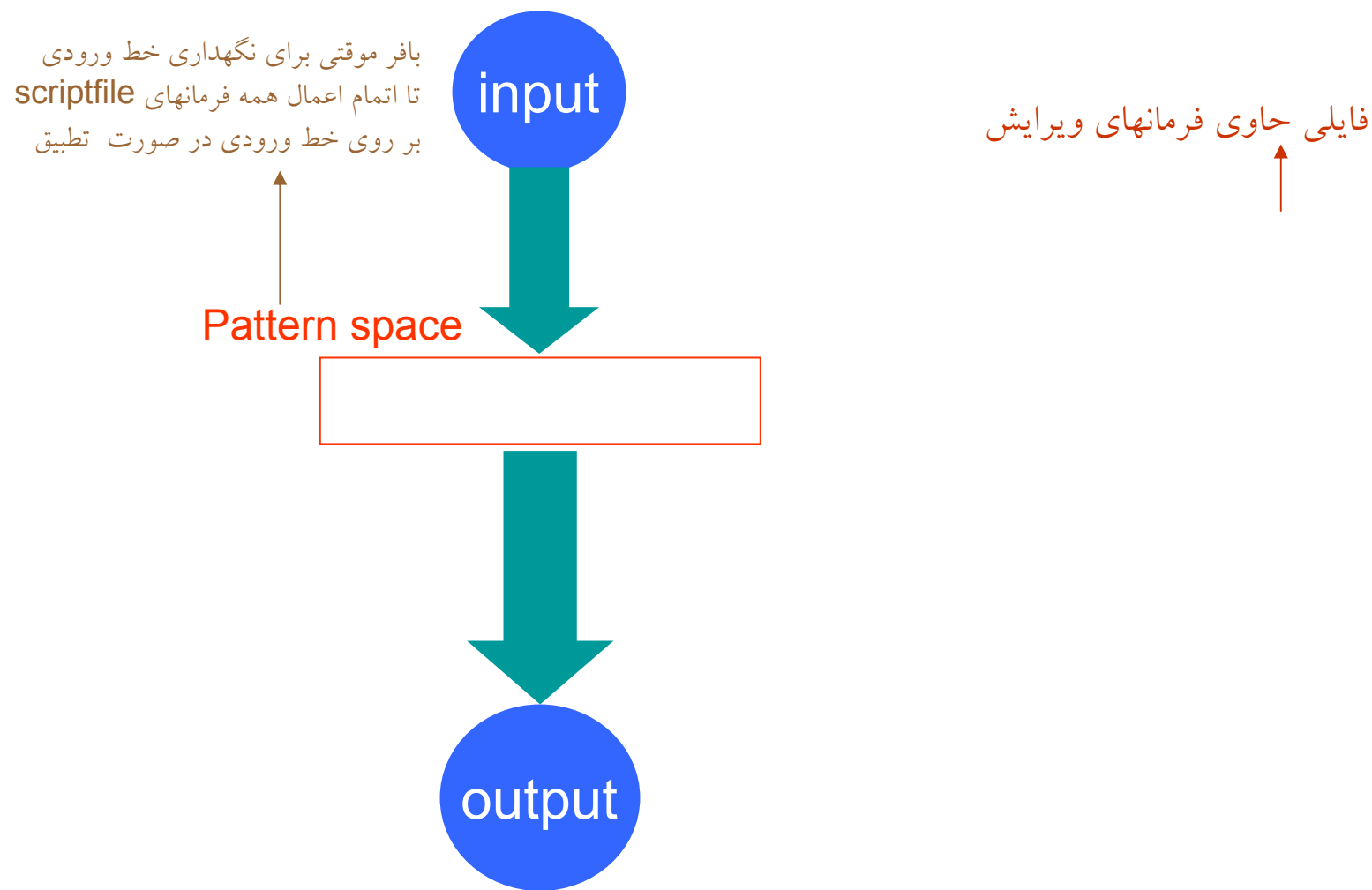
```
$ sed -f scriptfile editfile > outputfile
```

- شکل‌های مختلف فراخوانی **sed** همگی مشابه هستند:

```
$sed [options] script file_argument(s)
```

ابزارها

نحوه برخورد sed با فایلها

ابزارها

Sed script

- اسکریپت یک فایل حاوی فرمانهای ویرایش است.
- هر فرمان شامل یک آدرس و یک **action** می باشد که آدرس **pattern**(عبارت منظم) نیز می تواند باشد.
- هر وقت یک خط از فایل ورودی خوانده شد **sed** اولین فرمان از اسکریپت را خوانده و آدرس یا **pattern** را با آن مقایسه می کند:
 - اگر تطبیقی رخ داد فرمان اجرا می شود.
 - اگر تطبیقی رخ نداد از فرمان صرفنظر می شود.
- **sed** سپس همین عمل را برای فرمانهای بعدی در اسکریپت تکرار می کند.

ابزارها

Sed script(cont.)

- وقتی به انتهای اسکریپت رسید آنگاه **sed** خط جاری را در خروجی نمایش می دهد، مگر اینکه گزینه **-n** فعال باشد.
- **sed** سپس خط ورودی بعدی را می خواند و دوباره از ابتدای فایل اسکریپت شروع به خواندن فرمانها می کند.
- فایل ورودی اولیه بدون تغییر می ماند و هر بار **sed** پردازش خود را به ترتیب بر روی یک کپی از خطوط آن انجام و نتیجه را در خروجی استاندارد نمایش می دهد.

ابزارها

Sed command(cont.)

- شکل کلی فرمانهای **sed** به صورت زیر است:
 - `[address[, address]] [!] command [arguments]`
 - **sed** هر خط ورودی را در **pattern space** کپی می کند:
 - اگر آدرس فرمان با خط موجود در **pattern space** تطبیق شد، فرمان بر آن خط اعمال می شود.
 - اگر فرمان آدرسی نداشت، بر هر خط که در **pattern space** بیاید اعمال می شود.
 - اگر فرمانی خط موجود در **pattern space** را تغییر داد، فرمان بعدی بر خط تصحیح شده اعمال خواهد شد.
- وقتی همه فرمانها خوانده شدند، خط موجود در **pattern space** در خروجی نوشته شده و خط جدید به داخل **pattern space** خوانده می شود.

ابزارها

Sed addressing

- آدرس می تواند شماره خط و یا یک **pattern** که در اسلش (/pattern/) قرار گرفته است باشد.
- عبارت منظم **pattern** را توصیف می کند.
- بیشتر فرمانها دو آدرس را قبول می کنند
 - اگر فقط یک آدرس مشخص شده باشد فرمان فقط بر آن خط اعمال می شود.
 - اگر دو آدرس که با کاما متمایز شده اند مشخص شده باشد فرمان بر روی محدوده ای از خطوط بین اولین و دومین آدرس اعمال می شود.
- عملگر **!** برای منفی کردن محدوده آدرس استفاده می شود.
 - مثلاً **address ! command** باعث می شود فرمان بر تمام خطوطی که آدرس آنها **address** اعمال شود.

ابزارها

Sed addressing(cont.)

- برای اعمال چندین فرمان بر یک آدرس از براکت { } استفاده می شود.

```
[/pattern/[/,/pattern/]]{  
    command۱  
    command۲  
    command۳  
}
```


ابزارها

Sed addressing(cont.)

- `d` خط جاری را حذف می کند
- `۶d` شش خط را حذف می کند
- `/^$/d` همه خطوط **blank** را حذف می کند
- `۱،۱۰d` خطوط یک تا ۱۰ را حذف می کند
- `۱،/^$/d` از خط یک تا اولین خط **blank** را حذف می کند
- `/^$/,۱۰d` از اولین خط **blank** تا خط ۱۰ را حذف می کند
- `/^$/, $d` از اولین خط **blank** تا آخر را حذف می کند

ابزارها

معرفی چند فرمان sed

- اگر چه sed فرمانهای ویرایش زیادی دارد اما ما زیر مجموعه کوچکی از آنها را بررسی می کنیم:

- s - substitute
- p - print
- a - append
- ! – Don't
- i - insert
- r - read
- c - change
- w – write
- d - delete
- t – transform

ابزارها

sed commands: substitute

- Syntax:

- [flags]
n • عددی از یک تا ۵۱۲ که نشان می دهد کدامین رویداد pattern باید جایگزین شود.
- p • محتوای pattern space را نمایش می دهد.
- g • تمام رویدادهای pattern را جایگزین می کند.
- w file • محتوای pattern space را در فایل file می نویسد.

ابزارها

sed commands: substitute(cont)

```
$ sed 's/is/IS/g' sedin
```

th a test

for the

next sixty

seconds

th station will

conducting a test

this is a test

for the

next sixty

seconds

this station will

be conducting a test

ابزارها

sed commands:

- شکل این فرمانها نسبتاً عجیب است زیرا آنها را باید در چندین خط مشخص نمود.

- Append [address]a\
text
- Insert [address]i\
text
- Change [address(es)]c\
text

ابزارها

sed commands: Delete

- **Delete** صفر، یک یا دو آدرس می تواند قبول کند و **Pattern space** جاری را حذف کند.
- **Pattern space** که با اولین آدرس تطبیق شد را حذف می کند.
- خطوط در محدوده دو آدرس را حذف می کند.
- وقتی **Delete** اجرا شد فرمان دیگری به **pattern space** اعمال نمی شود. در عوض خط جدید به داخل **pattern space** خوانده شده و اسکرپیت از بالا شروع به اجرا خواهد شد.
- **Delete** تمام خط را حذف می کند. برای حذف قسمتی از خط آن را با **blank** جایگزین کنید.

ابزارها

sed commands: Delete(cont.)

```
$ sed '/^next/ d' sedin
```

this is a test

for the

seconds

this station will

be conducting a test

```
$ sed '/^next/,/^be/ d' sedin
```

this is a test

for the

this is a test

for the

next sixty

seconds

this station will

be conducting a test

ابزارها

sed commands: Print

```
$ sed '/^for/,/^seconds/ p' sedin
```

this is a test
for the

next sixty

seconds

this station will
be conducting a test

this is a test
for the
next sixty
seconds
this station will
be conducting a test

ابزارها

sed commands: Don't

- اگر بعد از آدرس علامت تعجب بیاید، فرمان به تمامی خطوط به غیر از آن آدرس یا محدوده آدرس اعمال می شود.

```
$ sed '۲،۳ !d' sedin
```

this is a test

this station will

be conducting a test

this is a test

for the

next sixty

seconds

this station will

be conducting a test

ابزارها

sed commands: Read and Write

- با استفاده از این دو فرمان می توان مستقیماً با فایلها کار کرد.

➤ Read: [address]**r** filename

↑ باید حداقل یک فاصله باشد.

➤ Write: [address,[address]]**w** filename

- آرگومان هر دو فرمان فقط نام فایل می باشد.
- فرمان **read** بعد از خواندن خط به آدرس **address** شروع به خواندن فایل **filename** به داخل **pattern space** می کند.

ابزارها

sed commands: Read and Write(cont.)

- فرمان **write** آدرس یک خط (یا محدوده ای از خطوط) را گرفته و محتوای **pattern space** را به داخل فایل **filename** می نویسد.
- در فرمان **read** اگر فایل **filename** موجود نباشد، **sed** پیغام خطایی نخواهد داد.
- در فرمان **write** اگر فایل **filename** موجود نباشد، ایجاد و در غیر اینصورت بازنویسی خواهد شد.

ابزارها

sed commands: Read and Write(cont.)

```
$ sed '۲ r test' sedin
```

this is a test

for the

insert text ۱

insert text ۲

insert text ۳

next sixty

seconds

this is a test

for the

next sixty

seconds

Insert text ۱

Insert text ۲

Inset text ۳

ابزارها

sed commands: Read and Write(cont.)

```
$ sed '۲,۳ w test' sedin
```

this is a test

for the

next sixty

seconds

```
$ cat test
```

for the

next sixty

this is a test

for the

next sixty

seconds

ابزارها

sed commands: Transform

- این فرمان شبیه **tr** بوده و یک جایگزینی یک به یک (کاراکتر به کاراکتر) انجام می دهد.
- این فرمان صفر، یک یا دو آدرس می تواند قبول کند.

```
$ sed 'y/th s/si t/' sedin
```

```
siht ht a sets
```

```
for sie
```

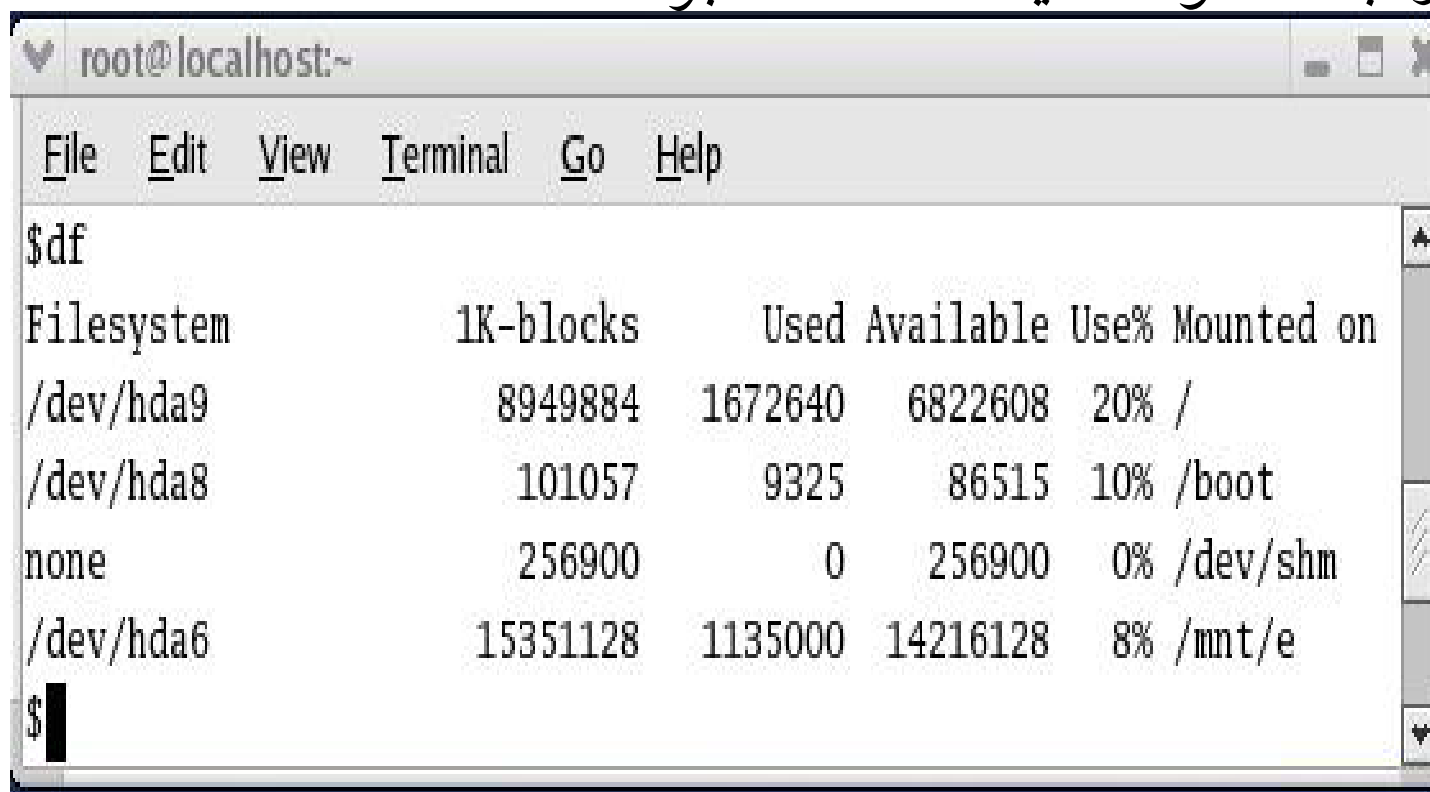
```
nexs thxsy
```

```
this is a test  
for the  
next sixty
```

ابزارها

sed examples

- اسکریپتی بنویسید که اگر پارتهیسی بیشتر از ۹۰٪ آن پر شد، نام آن را به مسئول سایت **email** بزند.


```
root@localhost:~  
File Edit View Terminal Go Help  
$df  
Filesystem          1K-blocks      Used Available Use% Mounted on  
/dev/hda9            8949884    1672640   6822608   20% /  
/dev/hda8            101057       9325     86515    10% /boot  
none                 256900        0     256900    0% /dev/shm  
/dev/hda6            15351128    1135000  14216128    8% /mnt/e  
$
```

ابزارها

sed examples(cont.)

\$cat fullpartition

```
#!/bin/bash
```

```
MAX=۹۰
```

```
df | sed 's/%/ /g' |
```

```
awk '{ if ( $۵ > $MAX) ; print $۶ }' |
```

```
mail -s "Full Partition Names" root
```

```
exit
```